

OBSAH.

Oddělení první:

Str.

Nauka o půdě. Půdoznalství. Pedologie. 5

I. Vznikání půdy	5
1. Zvětrávání hornin	5
Rozpadávání se hornin	5
Účast organismů na větrání	6
Rozpouštěcí vlastnost vody	6
Rozkládání se hornin	7
Kolloidy	9
2. Humus a jeho tvoření	11
Aridní a humidní obvody	14
3. Absorpce půdy	14
II. Chemie půdy	18
1. Součástky půdy	18
Kyselina křemičitá a křemičitany	18
Kysličník a hydroxyd železitý	19
Kysličník a hydroxyd hlinitý	20
Mangan	20
Hořčík	20
Vápník	20
Draslík	21
Sodík	22
Kyselina fosforečná	22
Chlor	23
Síra	24
Dusík	24
2. Chemický rozbor půdy	25
Příklady výsledků chemických rozborů půd	25
3. Činnost půdy	26
4. Síla půdní, úrodnost, výnosnost	27
Minerální síla půdní	27
III. Fysika půdy	28
1. Mechanický rozbor půdy	28
2. Struktura půdy	33
Vznikání a porušování struktury drobtové	34
3. Soudružnost (kohaese) půdy	36
4. Objemová (volumová) a měrná (specifická) váha půdy. Porovitost půdy	37
5. Barva půdy	38
6. Chování půdy k teplu	38
Prameny tepla půdního	38
Zahřívání se půdy	39

	Str.
Rozvádění tepla v půdě	40
Kolísání teplot v půdě	40
7. Chování se vody k půdě	41
Voda půdní a její pohyby	41
Vodní kapacita půdy	43
Propustnost půdy	45
Kapilární vystupování vody	46
Vypařování vody v půdě	48
Množství vody půdní	50
8. Chování se vzduchu k půdě	51
Vzdušnost půdy. Vzdušná kapacita půdní	51
Složení vzduchu půdního. Výměna vzduchu. Propustnost půdy pro vzduch	52
9. Velikost povrchu částic půdních	53
IV. Biologie půdy	54
1. Vliv rostlin na půdu	54
Houby, žijící v půdě	55
Některé význačnější bakterie a vláknité houby	59
Vázání vzdušného dusíku mikroorganismy	60
Vznikání amoniaku v půdě činností mikroorganismů	61
Vznikání kyseliny dusičné v půdě činností mikroorganismů	62
Denifitrikační mikroorganismy	63
Bakterie, účastňující se na přeměnách sloučenin síry a železa	64
Vláknité houby	65
Řasy	65
Vyšší rostliny	66
Vliv rostlin na teplotu, vlhkost, vzdušnost a strukturu půdy	66
Vliv rostlin na chemické změny v půdě	68
2. Vliv živočišstva na půdu	69
V. Hlavní druhy půd	72
1. Třídění půd dle jich vlastností fyzikálních	72
a) Půdy písčité	75
b) Půdy sprašovité	77
c) Půdy hlinité	78
d) Půdy jílovité	80
e) Půdy slítné a vápenaté	81
f) Půdy humusové	81
g) Půdy kamenité a šterkovité	84
2. Třídění půd dle původu	84
3. Jednotlivé horniny, jich zvětrávání a vzniklé půdy	85
Krystalické horniny	86
Břidličnaté kamení	86
Vápence a dolomity	87
Pískovce a slepence	87
VI. Stručný přehled evropských půd	88
1. Půdy jsou hlavně produktem větrání fyzikálního	88
a) Tundry	88
b) Vysoké hory	89
2. Půdy jsou hlavně produktem větrání chemického	89
a. Obvody humidní	89
a) Půdy nacházející se pod vlivem absorpčně nenasyceného humusu	89

	Str.
b) Hnědé půdy	90
c) Červené a žluté půdy	90
β . Obvody aridní	91
a) Aridní půdy jihovýchodní Evropy	91
b) Aridní půdy ve Španělsku	92
VII. Uložení půdy a její mohutnost. Místní poloha	93
Mohutnost půdy	94
Místní poloha	95

Oddělení druhé:

Nauka o vzdělávání půdy. 97

I. Přehled nářadí, potřebného k vzdělávání půdy	100
1. Pluh	100
a) Součástky pluhu	100
Jednotlivé součástky pluhu	100
b) Rozdělení pluhů	105
Rozdělení dle tvaru a délky desky	105
Rozdělení dle odkládání brázdových těl na jednu nebo obě strany	107
Rozdělení dle počtu vyoraných brázd	107
c) Pluhy motorové	109
Pluhy parní	109
Motorové pluhy spalovací	111
2. Kypřidla čili kultivatory	113
Kypřidla pro kypření spodiny	113
Kypřidla pro kypření ornice	114
3. Brány	117
4. Válce	120
Campbellův kotoučový pěch	123
5. Smyky	123
II. Orba	124
Hlavní zásady orby	124
Povrch zoraného pole	128
Směr orby	130
Hloubka, šířka a tvar brázdy	130
Potřeba tažné síly k orbě. Vlastnosti dobrého pluhu	132
III. Prohlubování půdy	133
IV. Kypření půdy kypřidly	136
Potřeba tažné síly ke kypření. Vlastnosti dobrého kypřidla	136
V. Vlácení	137
Vliv vlácení na vlastnosti půdy	137
Kdy se má vláčet?	138
Potřeba tažné síly. Vlastnosti dobrých bran	139
VI. Válení půdy	141
Vliv válení na vlastnosti půdy	141
Kdy dlužno válet?	142
Potřeba tažné síly k válení. Vlastnosti dobrého válce	143
Význam Campbellova pěchu	144

	Str.
VII. Příprava půdy	144
VIII. Úhoření půdy. Měkkoty	146

Oddělení třetí:

Nauka o zlepšování půdy. 149

I. Zúrodnění rašelin	149
Zúrodnění vrchovišť	150
Zúrodnění slatin	152
II. Zúrodnění vřesovišť	153
III. Zúrodnění vátých písků	155
IV. Zúrodnění strání	156
Vodorovné, na svých koncích uzavřené příkopy	157
Terrasování příkrých strání	158
V. Zúrodnění půdy lesní, luční, pastevní a rybníčné	159
Zornění půdy lesní	159
Zornění půdy luční a pastevní	161
Zornění půdy rybníčné	162
VI. Zlepšování půdy odvodněním	162
1. Příčiny mokra půdního	163
2. Odvodňování otevřenými příkopy	164
3. Odvodňování zakrytými příkopy čili trativody	166
Trativody vyplněné dřívím, kameny atd., t. zv. klusy	166
Trativody trubkové čili drény	167
4. Provádění drenáže	175
Překážky při drenáži	176
Náklad na drenáži	177
5. Odvodňování půdy odváděním vody do spodu	179
VII. Zlepšování půdy navázkou, prohlubováním, vápněním a slínováním	180
1. Navázka	180
2. Prohlubování	182
3. Vápnění	183
4. Slínování	184
VIII. Některé jiné způsoby zlepšování půdy	185
1. Urovnání povrchu půdního	185
2. Odstraňování výhorů, sbírání kamení	186
3. Vysazování stromoví	186